

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 247/2015-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. augusta 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Milana Ľalíka a Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Imrichom Hrebíčkom, advokátska kancelária, Vajanského 7, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 porušené bolo.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je mu Okresný súd Trnava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 139,83 € (slovom stotridsaťdeväť eur a osemdesiattri centov) na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. Imricha Hrebíčka, advokátska kancelária, Vajanského 7, Trnava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 247/2015-20 z 10. júna 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010.

Zo sťažnosti a z predložených príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje ako povinný v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 Er 101/2010. Sťažovateľ postupu okresného súdu v napadnutom konaní vytkol predovšetkým to, že nepostupoval v zmysle zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov ustanovených lehotách na rozhodnutie o ním

podaných námietkach proti vedenej exekúcii, ako aj to, že okresný súd aj napriek súdnym exekútorom podanej žiadosti na zastavenie exekúcie o nej do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol. Sťažovateľ poukázal aj na to, že «*Prieťahy v konaní pred Okresným súdom Trnava potvrdila v odpovedi na sťažnosť aj predsedníčka Okresného súdu Trnava: „Z uvedeného vyplýva, je Vaša sťažnosť na prieťahy je čiastočne odôvodnená.“ Teda samotný porušovateľ pripustil, že boli spôsobené prieťahy v konaní, ktoré znamenali pre sťažovateľa okrem psychického utrpenia, kdeže išlo o exekučné konanie v dôsledku neplatenia výživného, aj finančné problémy.*». V širších súvislostiach sťažovateľ ďalej uviedol, že „*v dôsledku nekonania Okresného súdu Trnava a s tým súvisiace zadržiavanie peňažných prostriedkov u súdneho exekútora vzniklo množstvo komplikácií v jeho osobnom živote, nakoľko sa mal problém zamestnať a taktiež mu nebola predĺžená pracovná zmluva u vtedajšieho zamestnávateľa. Už v tak zložitej životnej situácii spôsobenej rozvodom mu pribudli ďalšie starosti, ktoré nevznikli jeho vinnou.*“.

Sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod sp. zn.: 17 Er 101/2010 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4 000,- Eur..., ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 139,83 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obidvaja účastníci konania. Za okresný súd jeho predsedníčka listom sp. zn. 1 SprV/387/2015 z 25. júna 2015

a právny zástupca sťažovateľa zaujal stanovisko k predmetnému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu listom zo 19. augusta 2015.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení v súhrne konštatovala:

„Ako vyplýva zo spisového materiálu vo veci sa priebežne vykonávali úkony smerujúce k právoplatnému rozhodnutiu o námietkach a tiež si dovoľím upriamiť pozornosť na neposkytovanie súčinnosti povinného (sťažovateľa) v danom konaní, čo má za následok neukončenie dovolacieho konania. K dnešnému dňu povinný nereagoval na výzvu tunajšieho súdu, či trvá na podanom dovolaní a ani nedoložil osobitnú plnú moc pre dovolacie konanie. Sťažovateľ v sťažnosti neuviedol, aké psychické utrpenie a ďalšie problémy mu spôsobilo exekučné konanie a z akých dôvodov. Sťažnosť povinného považujem za nedôvodnú, nakoľko práve z dôvodu nejasných podaní sťažovateľa nemohla byť dodržaná lehota na rozhodnutie o námietkach proti exekúcii. Námietky ani návrh na zastavenie exekúcie neobsahoval dôkazy, ktoré by umožnili bez ďalšieho rozhodnutie o námietkach a návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie, preto súd musel vyzývať súdneho exekútora na predloženie dokladov.

V odpovedi na sťažnosť povinného na prietahy v konaní sp. zn. 17Er/101/2010 som uviedla, že jeho sťažnosť na prietahy v konaní je čiastočne odôvodnená, čím som mala na mysli, že o námietkach nebolo rozhodnuté v lehote 60 dní od ich doručenia, avšak prietahy v konaní boli čiastočne odôvodnené podávaním nejasných podaní zo strany sťažovateľa ako aj nereagovaním na výzvy súdu v určených lehotách. Prietahy zo strany súdu boli spôsobené nadmernou zaťaženosťou pracovníkov súdu.

Z uvedeného vyplýva, že v konaní neboli spôsobené zbytočné prietahy, nakoľko boli vyvolané potrebou doplnenia podkladov pre rozhodnutie vo veci. Povinnému nevznikla žiadna škoda, ani morálna a finančná ujma. Exekútor nevykonal žiadne protizákonné zrážky zo mzdy povinného, preto nemohli byť porušené žiadne základné ľudské práva a slobody povinného, a ani nedošlo k šíreniu zlej povesti o jeho osobe zo strany súdu, na základe ktorej prišiel o zamestnanie. Povinný svoje tvrdenia ničím nepreukázal, naopak z obsahu exekučného spisu vyplýva, že si neplnil riadne svoju vyživovaciu povinnosť.“

Právny zástupca sťažovateľa reagoval na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu listom z 19. augusta 2015, v ktorom skonštatoval:

„Sťažovateľ trvá na tom, že Okresný súd v Trnave v právnej veci vedenej pod sp. zn.: 17Er 101/2010 spôsobil prieťahy v konaní a k jeho vyjadreniu k sťažnosti uvádza, že je účelové a je iba ospravedlnením neodôvodnených prieťahov v konaní.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu okresného súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 ústavný súd zistil tento prehľad procesných úkonov:

Exekučným titulom v právnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 je uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 7 P 163/2008 z 18. marca 2008, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu matky maloletých detí [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „oprávnená“), o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, a zároveň ex offio rozhodnuté o začatí konania o určenie vyživovacej povinnosti otca maloletých detí [REDAKOVANÉ], ktorému bola určená

výška vyživovacej povinnosti tak, že bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého [REDACTED] [REDACTED] sumou 1 200 Sk (39,83 €) mesačne, maloletého [REDACTED] [REDACTED] sumou 1 100 Sk (36,51 €) mesačne a na maloletého [REDACTED] [REDACTED] sumou 1 000 Sk (33,19 €) mesačne.

- 23. februára 2010 bola okresnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie od súdneho exekútora JUDr. Marcela Kroupu, Exekútorský úrad Myjava, Gegeľovská 662/2, Myjava (ďalej len „súdny exekútor“),

- 24. februára 2010 okresný súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora,

- 9. apríla 2010 doručil sťažovateľ (ako povinný) súdnemu exekútorovi námietky proti exekúcii,

- 22. apríla 2010 boli okresnému súdu prostredníctvom súdneho exekútora doručené námietky sťažovateľa proti exekúcii na rozhodnutie,

- 15. júla 2010 okresný súd poučil sťažovateľa na možné dôvody podania námietok proti vedenej exekúcii a zároveň ho vyzval, aby do 15 dní od doručenia výzvy písomne okresnému súdu oznámil, či na podaných námietkach zotráva,

- 22. júla 2010 bol súdnemu exekútorovi doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie z dôvodu oslobodzujúceho rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 T /94/2009 z 18. marca 2010,

- 29. júla 2010 bol okresnému súdu cestou súdneho exekútora doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie,

- 18. augusta 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľa k podaným námietkam proti vedenej exekúcii, v ktorom zotrval na podaných námietkach,

- 30. septembra 2010 okresný súd vyzval súdneho exekútora, aby preukázal zaplatenie a vymoženie úhrad výživného,

- 29. októbra 2010 okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie súdneho exekútora s prehľadom zaplatených a zostávajúcich úhrad výživného,

- 16. decembra 2010 okresný súd uznesením sp. zn. 17 Er 101/2010 zo 16. decembra 2010 rozhodol o zamietnutí námietok sťažovateľa proti exekúcii a zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie,

- 25. januára 2011 bolo okresnému súdu doručené podanie súdneho exekútora, ktorým žiada o vyznačenie právoplatnosti uznesenia tohto súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 zo 16. decembra 2010,

- 16. februára 2011 doručil sťažovateľ okresnému súdu sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 zo 16. decembra 2010,

- 5. apríla 2011 okresný súd vyzval sťažovateľa na vyjadrenie, či ním podané podanie je možné považovať za odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 zo 16. decembra 2010. Zároveň okresný súd oznámil súdnemu exekútorovi nemožnosť vyznačenia právoplatnosti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 zo 16. decembra 2010 z dôvodu nenadobudnutia právoplatnosti,

- 29. apríla 2011 sťažovateľ doručil okresnému súdu písomné vyjadrenie – odvolanie proti uzneseniu s návrhom na zastavenie vedenej exekúcie,

- 1. júla 2011 zaslal okresný súd sťažovateľom podané odvolanie oprávnenej na vedomie s lehotou na vyjadrenie do 15 dní od doručenia,

- 26. júla 2011 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie oprávnenej k odvolaniu povinného,

- 25. januára 2012 bol spisový materiál predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o podanom odvolaní,

- 29. februára 2012 krajský súd rozhodol o podanom odvolaní uznesením sp. zn. 11 CoE 11/2012 z 29. februára 2012,

- 15. marca 2012 bol spisový materiál z krajského súdu doručený okresnému súdu,

- od 15. marca 2012 do 6. júla 2012 prebiehalo doručovanie uznesenia krajského súdu sp. zn. 11 CoE 11/2012 z 29. februára 2012 vrátane zisťovania pobytu oprávnenej,

- 23. mája 2012 bolo okresnému súdu doručené dovolanie podané sťažovateľom označené ako „*Dovolanie a sťažnosť o prešetrenie postupov OS a KS Trnava*“ z 10. mája 2012,

- 2. augusta 2012 okresný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie podaného dovolania,

- 18. marca 2013 bol spisový materiál predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“),

- 31. mája 2013 najvyšší súd prípisom vrátil dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 11 CoE 11/2012 z 29. februára 2012 okresnému súdu na doplnenie poučenia sťažovateľa o následkoch nevyhovenia výzvy na doplnenie podaného dovolania,
- 4. júla 2013 bol spisový materiál doručený z najvyššieho súdu okresnému súdu,
- 7. mája 2013 bol okresnému súdu doručený podnet súdneho exekútora na zastavenie exekúcie, ktorý bol 13. mája 2013 predložený krajskému súdu prostredníctvom okresného súdu,
- 12. augusta 2013 bola okresnému súdu doručená urgencia súdneho exekútora na zastavenie vedenej exekúcie,
- 20. januára 2014 okresný súd vyzval Okresný súd Nové Mesto nad Váhom na podanie oznámenia ku konaniu vedenému pred týmto súdom pod sp. zn. 11 C 3/2007 z 25. júna 2009,
- 21. marca 2014 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie z Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom spolu s prílohami, a to rozsudkom tohto súdu sp. zn. 5 P 175/2008 z 29. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 CoP 70/2011 zo 16. novembra 2011,
- 10. novembra 2014 okresný súd opätovne vyzval sťažovateľa na doplnenie podaného dovolania a zároveň ho poučil o následkoch nevyhovenia výzve na jeho doplnenie. Výzva bola prevzatá sťažovateľom 9. decembra 2014,
- 29. januára 2015 právny zástupca povinného nahliadol do spisu okresného súdu sp. zn. 17 Er 101/2010 a zároveň predložil splnomocnenie na zastupovanie v konaní,
- 15. apríla 2015 okresný súd uznesením sp. zn. 17 Er 101/2010 rozhodol o zastavení exekučného konania z dôvodu podľa § 215 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku. Zároveň okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na vyjadrenie, či trvá na podanom dovolaní.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa jej práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97 a I. ÚS 10/98). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

Ústavný súd poukazuje aj na to, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

Pokiaľ ide o prvé dve kritériá (zložitosť veci a správanie účastníka), ústavný súd nezistil žiadnu podstatnú skutočnosť, ktorá by mohla odôvodniť namietanú dĺžku konania.

Pokiaľ ide o tretie kritérium (postup súdu), ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 sa vyznačoval obdobia­mi buď úplnej nečinnosti alebo neefektívnej činnosti. Za prietahový postup okresného súdu v konaní považuje ústavný súd šesťmesačné obdobie predkladania spisu krajskému súdu ako nadriadenému súdu na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku, k čomu došlo v čase od 26. júla 2011 do 25. januára 2012. Ďalej okresný súd konal neefektívne, keď v dôsledku nesprávneho poučenia sťažovateľa v súvislosti s podaným mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním bol spisový materiál vrátený z najvyššieho súdu späť na okresný súd, teda v období od 2. augusta 2012, keď okresný súd sťažovateľa nedostatočne poučil v súvislosti s podaným dovolaním až do 4. júla 2013, keď bol spisový materiál vrátený z najvyššieho súdu okresnému súdu. Najvyšší súd vo svojom prípise z 31. mája 2013 konštatoval: *„Súd prvého stupňa správne vyzval povinného na doplnenie neúplného dovolania, avšak nepoučil ho o následkoch neodstránenia väd. Právna úprava však*

obsahuje povinnosť súdu prvého stupňa nielen vyzvať na odstránenie väd, ale zároveň aj poučiť o následkoch ich neostránenia podľa § 218 ods. 1, teda o odmietnutí neúplného odvolania (dovolania).“ Napokon do času rozhodovania o podanej sťažnosti ústavným súdom nie je o tomto podaní sťažovateľa rozhodnuté, keď okresný súd naposledy písomnou výzvou z 15. apríla 2015 vyzval sťažovateľa na vyjadrenie, či trvá na podanom mimoriadnom opravnom prostriedku. Osobitne je potrebné sa pozastaviť nad postupom okresného súdu v exekučnom konaní z pohľadu opodstatnenosti jeho trvania. V tomto ohľade je potrebné poukázať na skutočnosť, že súdny exekútor písomnými podaniami doručenými okresnému súdu 7. mája 2013 a 12. augusta 2013 žiadal okresný súd o zastavenie exekučného konania z dôvodu jeho ďalšieho neopodstatneného trvania podľa § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku v dôsledku rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11 C 3/2007-218 z 25. júna 2009. Taktiež je potrebné poukázať na skutočnosť, že okresnému súdu bolo 21. marca 2014 doručené písomné vyjadrenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom obsahujúce rozsudok tohto súdu č. k. 5 P 175/2008-269 z 29. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 17 CoP 70/2011-286 zo 16. novembra 2011, pričom na práve tieto rozhodnutia sa odvoláva aj okresný súd v uznesení sp. zn. 17 Er 101/2010 z 15. apríla 2015, ktorým bolo rozhodnuté o zastavení vedeného exekučného konania s odôvodnením, že „... rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené, pretože rozhodnutie 7P/163/2008-37 bolo iba predbežným opatrením a teda rozhodnutím 5P/175/2008-69 v spojení s rozhodnutím 17CoP/70/2011-286 došlo k rozhodnutiu vo veci samej, z tohto dôvodu predbežné opatrenie zaniklo“. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd disponoval potrebnými podkladmi na zastavenie vedeného exekučného konania už v čase od 21. marca 2014, resp. o skutočnosti, pre ktorú bolo možné zastaviť vedené exekučné konanie, bol upozorňovaný súdnym exekútorom už v čase od 7. mája 2013 a urgenciou od 12. augusta 2013, pričom k zastaveniu exekúcie pristúpil až príslušným rozhodnutím vydaným 15. apríla 2015, ktorého vydanie ústavný súd vníma len ako reakciu na podanú sťažnosť sťažovateľa ústavnému súdu. Z uvedeného je zrejmé, že postup okresného súdu vo veci bol neefektívnym, a to v čase od 2. augusta 2012, keď sťažovateľa nedostatočne poučil v súvislosti s podaným dovolaním, až v podstate do času prijatia podanej sťažnosti

ústavnému súdu, pretože práve z dôvodu nedostatočného poučenia bol spisový materiál vrátený späť z najvyššieho súdu okresnému súdu, ktorému bol doručený 4. júla 2013, pričom okresný súd opätovne vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podaného podania až písomnou výzvou z 10. novembra 2014 a ďalšou výzvou z 15. apríla 2015. Druhou úrovňou neefektívnej činnosti okresného súdu je obdobie od 7. mája 2013 až do 15. apríla 2015, keď došlo k zastaveniu vedeného exekučného konania, pričom otázka opodstatnenosti vedeného exekučného konania bola prítomná už od jeho začatia a zrejme aj z podaní sťažovateľa (ako povinného), ktorý navrhoval jej zastavenie, napr. aj v podaných opravných prostriedkoch. Obdobím nečinnosti okresného súdu je zdĺhavé predloženie spisového materiálu krajskému súdu ako odvolaciemu súdu v čase od 26. júla 2011 do 25. januára 2012. V súhrne tak okresný súd nekonal alebo konal neefektívne v období tri a pol roka z celkovej doby piatich rokov prebiehajúceho konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 101/2010 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

Ústavný súd neprikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať bez zbytočných prieťahov, keďže zo zistení ústavného súdu vyplýva, že tento uznesením č. k. 17 Er 101/2010-116 z 15. apríla 2015 vedené exekučné konanie zastavil.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti

rozhodnutia ústavného súdu. Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € z dôvodov uvedených v sťažnosti. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESĽP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na skutočnosti už uvedené ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu, v celkovej sume 139,83 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 296,44 € vrátane režijného paušálu. Písomné vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa z 19. augusta 2015 neobsahovalo relevantnú

ústavnoprávnu argumentáciu k meritu veci, a preto zaň náhradu trov konania ústavný súd nepriznal.

Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľa si úhradu trov právneho zastúpenia uplatnil iba v sume 139,83 €, ústavný súd, súc viazaný petitom sťažnosti, túto úhradu sťažovateľovi priznal len vo výške uplatneného nároku, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu.

S poukazom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, sa pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumie jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015